

[Ragnhild Andersen.]

af arbejdslokaler. Det synes ganske urimeligt, at der ikke står *skål* på dette sted. Når en mand bygger en egen bolig, kun til sig selv, skal den før påbegyndelsen godkendes af de stedlige byggemyndigheder, skønt der findes meget mere indarbejdede traditioner for boligbyggeri end for industribyggeri. Og så skulle det kunne tænkes, at han har lov at indrette fabriksbygninger, der kan rumme fare for andre, for arbejdere i virksomheden og for folk, der færdes i omgivelserne, fare for eksplosioner, sammenstyrtning, giftige uddunstninger m. m., uden at der er en pligt til at indhente arbejdstilsynets udtalelse om indretningen af arbejdslokalerne!

Angående de særlige regler for sundheds- og velfærdsforanstaltninger på arbejdsstedet er der også her udtalelser af betydning, f. eks. angående lufttrum, gulve, vaskeindretninger, cykleskure, stole og på andre områder. Men netop her findes der igen en lang række forbehold, som må fjernes. Jeg vil gerne sige lidt om enkelte bestemmelser, f. eks. om varmegraderne, der jo har været årsag til mange klager. Der findes i de gamle regulativer bestemmelser om 10 graders varme i jernindustrien. Her bør der i loven indføres bestemmelser, der sikrer, at der ved stillestående eller stillesiddende arbejde skal være mindst 15 graders varme ved arbejdstidens begyndelse. Det er mange strids spørgsmål, der i tidens løb er opstået mellem arbejdere og arbejdsgivere i jernindustrien, fordi der er hundekoldt, når arbejderne kommer om morgenen og skal begynde arbejdet. Her burde af hensyn til sundheden for både kvinder og mænd indsættes en bestemmelse i loven om, at der indenfor jernindustrien skal være en temperatur på mindst 15 grader ved arbejdets begyndelse.

Et andet område er rengøringen. Det bør principielt være forbudt at gøre rent i arbejdstiden, og det burde også siges i loven, ikke alene, at rengøringen skal foregå så støvfrit som muligt, men også, at den skal foregå ved støvsuger eller efter tilsvarende moderne rengøringsmetoder. Støv er en af de ting, der er meget skadelig i virksomhederne og f. eks. ofte er årsag til tuberkulose, hyppigt er der også giftigt støv, og det bør være forbudt at hvirvle støv op i et lokale, medens der sidder mennesker og arbejder.

Der er i afsnit II forskellige fremskridt med hensyn til beskyttelse mod de farer, der truer en arbejder, men hvor er beskyttelsen for, at en arbejder ikke jages på porten, når han f. eks. kræver bedre tove

eller kæder, der har den fornødne styrke, eller at der ikke må være overbelastning, eller at byrden under transporten ikke udsætter mennesker for farer? Jeg ved meget vel, at tilsynet, når der foreligger anmeldelse om et eller andet forhold, der ikke er i orden, ikke skal meddele arbejdsgiveren, hvem der har foretaget anmeldelsen, men praksis har desværre vist, at arbejderne ofte viger tilbage for at gøre vrøvl over dårligt arbejdsmateriale, der kan betyde en fare for arbejdernes liv og sundhed, fordi de frygter for så at blive afskediget. Man kan nok sige til arbejderne, at de skal have det moralske mod, der skal til for at stille krav, som ikke er velsete, men jeg mener, det bør overvejes, hvordan arbejdere, der løber risikoen for deres helbred, kan fremsætte kravene, uden at de udsætter sig for at blive fyret. Det er jo nemlig således, at i det øjeblik ulykken sker, rammer den afgjort hjemmene og familierne hårdest, men også samfundet belastes af de mange arbejdere, som ved invaliditet udelukkes fra at yde produktivt arbejde.

Hvad angår arbejdstiden, fastlægges det her, hvornår den skal lægges, og der er regler for, hvilke arbejdsprocesser der kan foregå om natten. Det er fastsat, at enhver arbejder har ret til 11 på hinanden følgende timers hvileperiode, de unge arbejdere dog 12. Bestemmelserne her griber ikke ind i selve arbejdstiden, selv på områder, hvor der efter min opfattelse burde være mulighed for kortere arbejdstid, således som jeg allerede tidligere har nævnt i forbindelse med særlig sundhedsfarligt arbejde.

Man foreslår i arbejdstidsbestemmelserne at ophæve den gamle bagerilov og tage bagerens forhold med ind under den nye arbejderbeskyttelseslov, og forslaget indeholder særlige regler for arbejde i rugbrøds- og fintbrødsbagerier. Når man iøvrigt i denne lov af sundhedsmæssige grunde går ind for at indskrænke natarbejdet, forstår jeg ikke, hvorfor den højtærede socialminister i realiteten foreslår en længere arbejdstid for bagerne, end de har i dag. Det er nemlig det, der er sket.

I den gamle bagerilovs § 6 står der, at arbejde på brødfabrikker, brød- og kagebagerier samt konditorier ikke må finde sted i tiden fra kl. 20 til kl. 4, med undtagelse af brødfabrikker, der arbejder i kontinuerlig drift. Desuden gav man under krigen fintbrødsbagerier dispensation, så de måtte begynde kl. 3, men denne dispensation er givet på grund af forhold, som ikke længere findes, og den burde forlængst have været ophævet. Socialministerens forslag i dag